

[Erik Kragh.]

på Europa at sætte amerikanske styrker ind, eller som general de Gaulle har sagt: befindende sig mellem to kernevåbenblokke må Europa eller i hvert fald Frankrig have egne atomvåben. Nu kan man diskutere, om dette er rigtigt eller forkert, om disse synspunkter tjener Europa bedst, og man kan måske også tvivle på Frankrigs evne til økonomisk og industrielt at holde et sådant afskrækkelsesvåben, at det virkelig teknisk står på højde med tiden, men hele denne diskussion er i og for sig overflødig, fordi kendsgerningen er den, at det franske kernevåben allerede nu eksisterer. Allerede nu er de første Mirage IV bombe-fly og de første atombomber klar til anvendelse, og i løbet af 1 år eller 2 vil styrken være fuldt udbygget. Allerede nu er man i Frankrig i gang med at planlægge og bygge under-vandsbåde med raketter af Polaristypen.

Derfor må man sige, at denne selvstændige politik har skabt store vanskeligheder i forbindelse med den almindelige politik, som Frankrig fører, og som jo har nået et højdepunkt ved anerkendelsen af Kina og planerne i Sydamerika. Det har som nævnt af det ærede medlem hr. Poul Møller virket svækkende på det politiske sammenhold inden for Atlantpagten.

Men mon man ikke bør stille spørgsmålet: hvilken indflydelse har disse forhold haft på Atlantpagten, på NATOs effektivitet, på Vesteuropas militære sikkerhed? Man må nemlig ikke glemme, at Atlantpagten er en militær forsvarsalliance, og det er som sådan, at den har sin største og første berettigelse. Man kan her konstatere, at disse politiske uenigheder, sådan som det er i dag, i hvert tilfælde ikke har slået noget skår i alliansens arbejde, som det hele tiden har været. Planlægningsarbejde, manøvrer og koordination af alliansens anstrengelser foregår som hidtil. Franske officerer deltager som hidtil i arbejdet i NATO-hovedkvarterne; der er til stadighed en fransk NATO-styrke i Vesttyskland bestående af to divisioner og en taktisk luftstyrke, som er afgivet til NATO-kommandoen, og af denne taktiske luftstyrke er oven i købet et par eskadriller udsat til at indgå i den såkaldte interallierede atomstyrke, der er blevet oprettet, og som i givet fald skal bruge amerikanske atom-

bomber. Hertil kommer, at der intet er, som tyder på, at præsident de Gaulle ønsker, at de amerikanske tropper skal forlade Vesttyskland, tværtimod har præsident de Gaulle flere gange udtalt sig absolut imod en svækkelse af Vesttysklands forsvar, imod en udtyndning og imod en atomfri zone.

Der er heller ikke noget, som tyder på, at præsident de Gaulle skulle ønske NATO opløst, eller at Frankrig skulle forlade NATO. Man må heller ikke glemme, at i Cubakrisen stod Frankrig fuldt og helt bag De Forenede Stater, og det er ikke mere end et halvt år siden, at præsident de Gaulle fremsatte følgende udtalelse — jeg beder om tilladelse til et kort citat —:

„Kendsgerningerne er, at i tilfælde af en almindelig krig vil Frankrig med alle sine ressourcer stå ved De Forenede Staters side.“

Derfor er det min opfattelse, at der er grund til at tro, at det, som de Gaulle vil, ikke er at ødelægge NATO, men en reorganisation af Atlantpagten, hvor Vesteuropa og navnlig Frankrig får et større ord at sige. Hvorvidt han, hvornår han, vil bringe dette frem, om han vil vente til henimod 1969, er det naturligvis umuligt at vide noget om.

Derfor mener jeg, at man må have lov til at konkludere, at som forholdene er i dag, er NATOs militære styrke ikke svækket, NATO-forsvaret er så effektivt, som det var, før disse politiske stridigheder begyndte, NATO er ikke ved at gå sin opløsning i møde. Det, vi er vidne til, er — foruden denne meget beklagelige politiske uenighed — vel også det sædvanlige fænomen, at når faren synes fjernere, når vi ikke ser skriften på væggen, så vokser uenigheden og tendensen til at slippe af.

For Danmarks vedkommende er det vanskeligt at se en løsning, der ikke bygger på vor tilknytning til den vestlige verden — og da særlig til USA — og derfor bør vi gøre alt, hvad vi kan, for at styrke NATO-alliancen; men jeg er enig med den højtærede udenrigsminister i, at vi naturligvis kun har små virkemidler til at gøre dette arbejde.

Vi har måske også lov at sige, at der her og dér i landet er ved at brede sig en vel optimistisk stemning på grund af den afspænding, som vi er vidne til, og jeg lyttede derfor med taknemlighed til den højtærede udenrigsministers bemærkning